

Petr HLADÍK, moderátor

Dobré úterní odpoledne, ve třináct hodin a jednatřicet minut je s vámi Český rozhlas Region. V následujících minutách vám chceme poradit s koupí ojetého vozu. Dobrý poslech vám přeje Petr Hladík. Každé osmé auto, které jezdí v Česku, má falešné identifikační znaky, a to znamená, že auto je v lepším případě omlazené, v horším sestavené ze součástek různých vozů a v tom nejhorším případě, že je kradené. Abyste se při koupi ojetého vozu nedostali do podobné situace, s tím vám poradíme právě v dnešním Tématu regionu. Spolu se mnou ve studiu je už také proto Zdeněk Chaloupek ze sdružení Cebia, které se zabývá právě prověřováním původu vozidel. Dobrý den.

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Dobrý den, pane redaktore.

Petr HLADÍK, moderátor

Pokud se chcete zeptat na něco i vy, máte nějakou zkušenost s ojetými auty, s nákupem, případně s nějakými patáliemi, problémy, určitě můžete v průběhu následujících zhruba patnácti, dvaceti minut zavolat na číslo 567331000 nebo napsat SMS na číslo 603879111. Já už se obrátím na mého dnešního hosta. V první polovině letošního roku, to znamená do konce června, se k nám dovezlo dvaasedesát tisíc ojetých aut, a to je podle údajů o jedenáct tisíc víc než se prodalo aut nových. Předpokládalo se také, že do konce tohoto letošního roku, se ty nůžky ještě více rozevrou, že se bude dovážet stále více ojetých aut z ciziny. Máte už nějaká čísla?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Ano, bohužel se potvrdila očekávání některých odborových organizací a i orgánů státní správy, která předpokládala, že pokud bude s novelou zákona tak jak vstoupil v červnu a v červenci letošního roku v platnost, omezen ten restriktivní prvek vyžadující maximálně osmileté stáří dovezených vozidel, tak se to projeví na zvýšeném dovozu ojetin do České republiky. To se nám bohužel projevovalo skokově, protože jenom v měsíci srpnu bylo dovezeno o deset tisíc ojetin více než byl běžný dosavadní průměr. Bohužel se to projevovalo ale i na tom, že se zvýšilo okamžitě a skokově i stáří celého vozového parku, nehledě na to, že se nám v těch vozidlech, která se dovážejí individuálně ze zahraničí, bohužel nepromítá takzvané omlazování vozidel, které by to skutečně stáří posunulo ještě dál. Petr HLADÍK, moderátor

Domníváte se tedy, že chyba byla na straně ministerstva dopravy, případně posléze poslanců, kteří takový zákon pustili s touto chybou?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Ono v tom zákoně bylo těch chyb samozřejmě celá řada, nicméně to, co se týká právě problematiky dovozu a přihlašování individuálně dovezených vozidel ze zahraničí do České republiky, je problematika trochu širší. Nicméně je třeba si uvědomit, že na těchto vozidlech je bohužel prováděna velmi často legalizace kradených vozidel v České republice a jejich uvádění na trh. To znamená, že ten stav, kdy motorista skutečně netuší, co si kupuje, je bohužel velmi běžný a musíme konstatovat na základě prověřování původnosti identifikátoru vozidel, takzvané služby VINTEST, kterou provozujeme již poměrně dlouhou dobu, že se nám potvrzuje bohužel ten stav, že každé desáté vozidlo v České republice s vysokou pravděpodobností pochází z trestné činnosti, je omlazeno, jsou pozměněny jeho identifikátory nebo není znám jeho původ.

Petr HLADÍK, moderátor

Pojďme si tedy říct, vyjmenoval jste tři skupiny těch vozů. Řekněme jak se vyrábí omlazená auta, abychom posluchačům přesněji řekli co to je omlazené auto?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Omlazené vozidlo je takové, které vy si koupíte na bazaru, na inzerci, zkrátka ojetinu, která má deklarované nějaké stáří, ale její skutečný fyzický stav stárnutí je daleko, daleko vyšší. Je to způsobeno právě jednou z legislativních úprav, která proběhla bohužel už v roce 2001, a která zrušila ze zápisu v technickém průkazu vozidla datum výroby vozidla a nahradila ho takzvanou první registrací. Což znamená, že při pohybu těch vozidel v zahraničí nejsme nebo není vždy možno deklarovat jeho skutečné první uvedení do provozu a může se vám lehce stát, jako příklad uvedu, že si dovezete vozidlo, u něhož je deklarováno stáří, respektive první uvedení do provozu rok 2002, dovezeno bylo do České republiky například v roce 2005 a pro všechny prodejce už se to vozidlo tváří jako vozidlo z roku 2002. Bohužel už se nikde nedozvíte, že to vozidlo už od roku 98 jezdilo po Španělsku.

Petr HLADÍK, moderátor

Jak se vůbec toto může stát, že to auto takto putuje? To je nějaký záměr nebo ti prodejci dojde tomu asi vyhledávají takováto auta?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Vyplývá z toho logický záměr, protože cena vozidla se nestanovuje o to jeho první uvedení do provozu, ale od jeho stáří. Pokud je to vozidlo deklarováno jako rok 2002, je i naceněno jako rok 2002. Od toho se samozřejmě odvíjí cena vozidla, cena leasingu, úvěru, případně pojištění vozidla, ale bohužel to opět postihuje občana, protože i jeho servisní náklady jsou daleko vyšší než očekával.

Petr HLADÍK, moderátor

K ojetému vozu můžeme přijít podle mého názoru možná třemi způsoby. Jedním z nich je přes inzerát běžně v novinách, na Internetu, pak přes nějaký autobazar a pak přes autorizovaný servis nebo autorizovaného prodejce aut. Který z těchto způsobů je nejrizikovější, pakliže mezi nimi je vůbec nějaký rozdíl, co se týče rizik, že si odvezu kradené vozidlo?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Rozumím té otázce. Neviděl bych zásadní rozdíl v tom, jestli se omlazené vozidlo nebo vozidlo omlazené, případně vozidlo s neznámým původem objeví v dnešní době na inzerát nebo se objeví u standardního bazaristy nebo se objeví i u běžného autorizovaného prodejce, který dneska samozřejmě výkupem tak, aby prodal nové vozidlo, musí vzít prakticky všechno, co má čtyři kola. Ale abych to úplně nezobecnil do plochého stavu, to skutečně nejrizikovější bývá vozidlo, které bychom mohli s úsměvem dát do závorky jako takzvanou výhodnou koupi, vozidlo prodávané takzvaně na ulici, inzerované ať už elektronickými médii nebo papírovými inzertními časopisy. To jsou vozidla, kde skutečně probíhá nejčastěji prodej závodových vozidel.

Petr HLADÍK, moderátor

Možná by ještě bylo dobré zmínit jeden způsob, a to je, je spousta takových různých malých servisů, které, dalo by se říci na objednávku, vám dovezou auto jaké chcete ze zahraničí. Setkal jste se i s tím, že v tomto případě bylo to auto kradené. Není to klasický jakoby bazar, je to, dalo by se říci, že se to tváří jako autoservis, který vám na zakázku doveze auto z roku 2002, přesnou značku.

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Bohužel jsme nuceni konstatovat, že toto se děje. Na druhou stranu musíme podotknout, že tato vozidla, pokud je jim pozměňována identita, což je skutečně jediný progresivní způsob jak legalizovat kradené

vozidlo a dál realizovat to vozidlo obchodně, jsou předělávaná s vysoce profesionálním přístupem a mnohdy, mnohdy ani specialista toho bazaru, dovezce nebo i prodejce a servisní technik není schopen rozpoznat takto legalizované vozidlo. To znamená, že pokud chceme záruky, neměli bychom nikde dát peníze z ruky, když to tak řeknu, předtím, než to vozidlo skutečně necháme prověřit.

Petr HLADÍK, moderátor

Ještě jedna otázka k tomu. To byly možnosti koupě aut tady přímo u nás, ale dejme tomu najdu si auto na Internetu nebo autobazar v Německu, v Rakousku, v Holandsku, ve Francii, vyberu si tam auto, jedu si pro něj. Můžu jásat? Můžu si být jistější tím, že tam jsou ti prodejci slušnější než u nás nebo mají jiné záměry?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Jásat, nejásal bych. Nemyslím si, že v tomto obchodě se pohybují v zahraničí takzvané slušnější vozidla. Vůbec si nemyslím, že se tam neprodávají předělávaná vozidla, protože už ve chvíli otevření hranic nebo vstupu České republiky do Evropské unie a poněkud zmírněného procesu celních kontrol se, v uvozovkách, z České republiky stala padělatelská dílna Evropy na vozidla a tato vozidla putují po celé Evropě.

Petr HLADÍK, moderátor

Posloucháte Český rozhlas Region a naším dnešním tématem jsou ojetá a kradená auta. Pokud máte i vy nějakou zkušenost s nákupem nebo s problémy, které jste zaznamenali po nákupu ojetého auta, můžete volat na číslo 567331000, případně volejte na číslo 603879111. Mým dnešním hostem je Zdeněk Chaloupek ze společnosti Cebia, která se zabývá prověřováním původu vozidel. Bavíme se o tom jak si dát pozor při nákupu ojetého auta. Pojďme tedy přestoupit k těm praktickým radám. Asi těžko to shrnout do nějaké jedné věty, na co si dát pozor při nákupu ojetého vozu. Nicméně já tady mám před sebou příručku, kterou jste vydali spolu se Sdružením na ochranu vlastníkům automobilů, kde jsou určité návody na to, na co si dát pozor. Kdybych měl nebo když půjdu kupovat teď nové auto, jaké základní kroky bych měl udělat, abych nebyl oklamán?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Pokud si půjdete koupit novou ojetinu.

Petr HLADÍK, moderátor

Novou ojetinu, pardon.

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Pokud to bude nová ojetina, měl byste mít na zřeteli ten fakt, že technický stav vozidla, který je samozřejmě veledůležitý, jeho cena, barva a tak dále, jsou věci, které ve finále bohužel nemají vliv na to, že vám to vozidlo může policie ať už u nás nebo v zahraničí zabavit, a to bez náhrady. To znamená, můžete být bez peněz i bez auta. Proto si myslím, že by každý motorista při nákupu ojetiny měl mít na vědomí tři základní parametry, které by měl prověřit před tím než je ochoten zaplatit. V první řadě to je asi nejjednodušší, může cestou internetové aplikace ROKVY na adrese www.cebia.cz jednoduchou cestou prověřit takzvané skutečné stáří vozidla, zadá VIN, zadá deklarovaný rok výroby a za symbolickou částku mu poskytneme informaci o skutečném stáří vozidla. Druhé již poněkud závažnější je samozřejmě prověření dokladové, takzvaný pro PROVIN, kdy na základě kopie ať už zahraničního nebo českého technického průkazu a objednávký tomu klientovi provedeme dokladové prověření původu vozidla v zemi, odkud by mělo pocházet, což s sebou samozřejmě nese celou řadu zjištění a bohužel se potvrzuje, že devatenáct vozidel ze sta nedoporučíme našim klientům k zakoupení, protože jsou to buď dvojčata, nebo jsou to vozidla, která v dané zemi vůbec nikdy nebyla registrována, pravděpodobně se jedná o padělky vozidel nebo jsou to vozidla, která byla deklarována v zahraničí jako vozidla totálně likvidovaná a před námi stojí vozidlo, které takzvaně nevidělo klempíře ani lakýrníka. Těch rizik je tam samozřejmě celkem dost a je dobré prověření původu vozidla dokladovou cestou udělat také vždy, pokud víte, že to vozidlo bylo individuálně dovezeno ze zahraničí. Třetí asi nejnáročnější prověrkou je takzvaný VINTEST. To znamená kontrola fyzická, kontrola původnosti identifikátoru vozidla, která nám bohužel opět potvrzuje dlouhodobě očekávané, nicméně potvrzený stav, kdy na tisíc prověření vozidel máme devadesát osm zadržení, což bohužel potvrzuje, že každé desáté vozidlo v České republice skutečně vykazuje rizika, že pochází z trestné činnosti.

Petr HLADÍK, moderátor

Jak dlouho mi tato procedura, to znamená ověření těchto tří základních věcí VIN kódu, roku zabere času?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Co se týká prověření roku výroby vozidla, je to prakticky okamžitá záležitost. Co se týče prověření původu, takzvané dokladové prověrky toho PROVINu, je to otázka dvou až čtyř dnů, kdy my dotážeme zahraničního partnera v rámci mezinárodního informačního systému a on nám zašle odpověď z daného

registru motorových vozidel v zahraničí. A co se týká VINTESTu, je to služba, kterou poskytujeme motoristům, nechci říct na počkání, ale do čtyřadvaceti hodin, ale do objednáni prakticky na celém území České republiky dnes již s tím obrovským pozitivem, že to vozidlo ani nemusí opustit příslušný bazar, to znamená, my jsme schopni zajistit tuto službu vlastními techniky.

Petr HLADÍK, moderátor

Dalo by se říci, že tyto tři způsoby jsou stoprocentní, že mi pomocí tady toho vyloučíte nebo nějaká jiná organizace vyloučí, že to auto pochází dejme tomu z nějaké trestné činnosti?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Nevím jestli nějaká jiná organizace, nicméně pokud my provedeme toto prověření vozidla až do úrovně VINTESTu, tak u VINTESTu jsme ochotni nebo respektive standardním pravidlem VINTESTu, pokud to vozidlo obdrží prověření typu A, to znamená shledáme, že to vozidlo je v pořádku, jsme za něj zodpovědní do té míry, že bereme garanci případné úhrady ceny časové toho vozidla, pokud by bylo zabaveno, ale za dobu provozování a praktikování systému VINTEST v České republice se to ještě nestalo.

Petr HLADÍK, moderátor

Pokud si tedy s sebou do autobazaru vezmu technika, automechanika, tak mi to asi moc nepomůže s tím, že mi prohlédne to auto a zjistí třeba podle těch prvotních znaků i opotřebení třeba neodpovídá tachometru. Bylo by to také dobré?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Určitě, určitě bych se tomu nevyhýbal, naopak bych to vždycky doporučil, protože přeci jenom pokud máme důvěru k automechanikovi nebo technikovi, který je prostě z oboru, může minimálně některé indicie na tom vozidle zjistit i on sám. Velmi dobrým pomocným identifikátorem, když to tak řeknu, na vozidle jsou například homologační značky výrobce skel, kdy na tom skle může technik v podstatě odečíst datum, a to nejenom rok, ale dokonce měsíc výroby toho skla, která by měla nějakým způsobem být ve shodě s deklarovaným stářím vozidla.

Petr HLADÍK, moderátor

Když jsem se dočetl, že třeba jedním ze způsobů, jak je možné se napálit, jsou třeba katalyzátory, které jsou přidělané jen tak na oko. To znamená potom třeba neprojdou emisní kontrolou. Setkáváte se s tímto?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

To je přesně ten prostor technické kontroly nebo respektive kontroly technického stavu, kde ta prohlídka

na místě prodeje toho vozidla bez doprovodu nějakého mechanika známého nebo technika je určitě dobrá, ale doporučil bych, zvláště, když si uvědomíme o jak velké investice se u vozidel obvykle jedná, aby to vozidlo před tím, než ho zaplatím, prošlo autorizovaným servisem a kontrolou na skutečné odborném pracovišti.

Petr HLADÍK, moderátor

Jsou vůbec ochotni majitelé autobazarů vám to auto takto nechat prohlédnout až tak, nejenom automechanikem, ale i do té dokumentace, technický průkaz, servisní knížka?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Já si vůbec nemyslím, že by toto měl být požadavek, který by neměl být akceptován. Já si myslím, že je to právě díky poměrně velkým finančním nákladům věc, která tu rodinu zatěžuje a pokud je prodejce neochotný nebo mi přímo odmítne takovou věc umožnit, případně poskytnout doklady, stačí nám kopie k prověření, například k dokladovanému provedení PROVINu kontroly nebo prověření původu vozidla v zahraničí. Pokud mi toto ten prodejce odmítne, já si myslím, že bych se jako motorista měl otočit takřkajíc na podpatku a nechtit od něho koupit vůbec nic. Já si totiž nemyslím, že prodejci neví, co prodávají. A pokud se někdo začne velmi vehementně bránit tomu, že se mu nelíbí, že to vozidlo chce prohlédnout ať už po technické stránce nebo po dokladové stránce, případně mi odmítne ukázat technický průkaz, tak si vůbec nemyslím, že je to solidní prodejce. Solidní prodejce vám tyto věci naopak umožní a je řada prodejců i ojetin, kteří vám takovou službu přímo nabízejí. Já si myslím, že to k tomu patří, protože, říkám to již potřetí, bavíme se o velkých penězích, které pro řadu rodin, zvláště pokud to vozidlo slouží například k podnikání, mohou být limitními penězi. A pokud je někdo ochoten zaplatit za vozidlo s tím rizikem, že mu ho policie zabaví bez náhrady, případně o to vozidlo přijde někde v zahraničí, což je poměrně častá věc, tak si vůbec nemyslím, že by kupující neměl mít právo na opravdu důkladnou kontrolu a prověření toho, co kupuje.

Petr HLADÍK, moderátor

Kolik takových případů, kdy si člověk koupí ojeté auto, které je právem, pochází z trestné činnosti, s kolika takovými případy vy se sám setkáváte, že přijede k vám zákazník a v patách má doslova policii, odtahovou službu a ti mu to auto seberou?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Ono to zní žertovně, bohužel to jsou spíš tragické případy. A tak jak jsem

tady zmínil to číslo, které statisticky sledujeme, to znamená těch devadesát osm zadržení na tisíc prověření vozidel, je bohužel ten stav, kdy skutečně každé desáté vozidlo se dostává po našem nahlášení podezření ze spáchání trestného činu k šetření policie.

Petr HLADÍK, moderátor

Pojďme ještě na závěr zmínit, kde by snad se člověk nejsnadněji dostal k takovým těm praktickým informacím, jak jsem již říkal. Já tady mám v rukou brožurku, nicméně kde třeba na Internetu, kde by se dalo objednat, případně kde jsou nějaká poradenská místa kam by se člověk, který by měl zájem kupovat ojetá auta a chtěl by si je prověřit, měl obrátit?

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Pokud to nebude vadit, zmínil bych se tady o třech základních adresách, kde může motorista získat, myslím si, poměrně výraznou pomoc. Jedna ta adresa je poradna Automotoreveu České televize pod adresou www.amrevue.cz, kde je poradna, z níž některé dotazy směřující do této oblasti se dostávají ke zpracování právě do naší společnosti. Potom je to adresa přímo naší společnosti, kde dostanete poměrně širokou nabídku pomoci při nákupu vozidla, respektive při jeho prověřování, a to je adresa www.cebia.cz. A potom je to adresa Sdružení pro ochranu vlastníků automobilů, kde tu příručku, kterou tady máme před sebou, a která je, myslím si, velmi jednoduchým průvodcem při nákupu ojetého vozidla, naleznete i v elektronické podobě a je to adresa www.sdruzeni-sova.cz.

Petr HLADÍK, moderátor

Tolik můj dnešní host Zdeněk Chaloupek ze společnosti Cebia, která se zabývá prověřováním původu aut. To je dnešní Téma regionu. Za chvíli ve čtrnácti hodin čekejte další zprávy a po nich se z naší mobilní prosklené vysílací budky na Masarykově náměstí v Jihlavě přihlásí kolega Antonín Bezrouk a také dnes budete moci hrát o nové běžky. Vedle hlavního vchodu do Prioru se v průběhu odpoledne mezi čtrnáctou a sedmáctou hodinou potkáte třeba s moderátorem Hodiny pravdy Petrem Svobodou nebo se zpěvákem Jakubem Smolíkem. Ještě jednou díky Zdeňku Chaloupkovi ze společnosti Cebia. Na slyšenou.

Zdeněk CHALOUPEK, sdružení Cebia

Děkuji. Na slyšenou.

Petr HLADÍK, moderátor

A dobré odpoledne ve společnosti Českého rozhlasu Region vám přeje Petr Hladík.